

Nr 40.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1920 kl. 1/21 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Till bankoutskottet har för förberedande behandling överlämnats en till riksdagen den 19 mars 1920 avlåten proposition, nr 399, däri Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

att — sedan förslag framställts att mellan Sverige, Danmark och Norge träffa överenskommelse om en tilläggsartikel till den mellan samma länder gällande myntkonventionen enligt vad den här såsom bilaga I närslutna svenska texten till föreslagna överenskommelse utvisar — med godkännande av samma tilläggsartikel och under förutsättning att tilläggsartikeln varder i behörig ordning ratificerad, för sin del antaga härvid såsom bilaga II fogade förslag till lag angående vissa ändringar i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

De i ovannämnda bilagor omförmälda förslagen äro av följande lydelse:

Förslag

till

Tilläggsartikel till myntkonventionen den 27 maj 1873 och tilläggskonventionen den 16 oktober 1875.

1.

Det skall vara varje rikets finansförvaltning tillåtet att för sin räkning låta prägla skiljemynt av kopparnickel, vilka skola vara lagligt betalnings-

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 8 saml. 30 häft. (Nr 40—43.)

medel efter det värde, varå de lyda, i alla tre rikena, utan hänsyn till i vilket av rikena de äro präglade, intill ett belopp av 5 kronor, så snart de blott ej blivit vanställda eller på olagligt sätt skadade.

2.

Av kopparnickelmynt kunna utmyntas nedanstående stycken, vilka skola hava den storlek, vikt och sammansättning, som framgår av vidfogade bestämmelser.

	Diameter millimeter	Bruttovikt gram	Samman- sättning
a) Ett stycke, som representerar värdet av 50 öre	22	4,8	75 viktdeklar koppar och 25
b) » » » » » » 25 »	17	2,4	viktdeklar nickel
c) » » » » » » 10 »	15	1,5	

3.

Alla kopparnickelmynt präglas i refflad ring.

4.

Skiljemynt av kopparnickel upphöra att vara lagligt betalningsmedel till statskassorna först när de äro så nötta, att det ej med säkerhet kan skönjas, för vilket rikets räkning de äro präglade, men till alla andra, så snart prägelgen genom nötning blivit otydlig.

5.

I övrigt gälle i avseende å skiljemynt av kopparnickel i tillämpliga delar de uti myntkonventionen av den 27 maj 1873 intagna bestämmelser.

6.

Denna tillägsartikel förbliver gällande intill dess ett år förflutit från den dag, då något av rikena uppsagt densamma; dock så att den i sista stycket av Art. 11 uti myntkonventionen av den 27 maj 1873 givna

bestämmelse fortfar att gälla under en tid av två år efter konventionens upphörande.

7.

Denna tilläggsartikel skall ratificeras, så snart vederbörande representationers samtycke blivit meddelat, och ratifikationerna deponeras i Köpenhamn så snart ske kan.

Förslag

till

Lag

angående vissa ändringar i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

Härigenom förordnas, att §§ 5, 6, 12, 13, 17 och 18 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873 skola hava följande ändrade lydelse:

§ 5.

Till skiljemynt skall användas dels silver, legerat med koppar i det förhållande, som här nedan säges, dels kopparnickel, dels brons eller järn.

§ 6.

Av silver skola präglas myntstycken av följande namnvärde, nämligen

två kronor,
en krona,
femtio öre,
tjugufem öre,
tio öre.

Ett hundra stycken sådana skiljemynt skola innehålla fint silver:
tvåkronestycken: ett tusen tvåhundra gram;
enkronestycken: sexhundra gram;

femtioörestycken: trehundra gram;
 tjugufemörestycken: etthundrafyrtiofem och ett femtedels gram;
 tioörestycken: femtioåtta gram.

Dessa skiljemynt skola utmyntas av följande legeringar:

två- och enkronestycken: av åttahundra viktdelar silver och tvåhundra viktdelar koppar;
 femtio- och tjugufemörestycken: av sexhundra viktdelar silver och fyrahundra viktdelar koppar;
 tioörestycken: av fyrahundra viktdelar silver och sexhundra viktdelar koppar.

Alltså skall varje

tvåkronestycke	väga 15	gram,
enkronestycke	» 7,5	»
femtioörestycke	» 5	»
tjugufemörestycke	» 2,42	»
tioörestycke	» 1,45	»

Av kopparnickel må, efter av Konungen för varje gång därom meddelat beslut, präglas myntstycken av följande namnvärde:

femtio öre; tjugufem öre; tio öre.

Kopparnickelmynt skola utmyntas av en legering, bestående av sjuttiofem viktdelar koppar och tjugufem viktdelar nickel.

Sex kilogram kopparnickel utmyntas till:

ettusentvåhundrafemtio femtioörestycken eller
 tvåtusenfemhundra tjugufemörestycken eller
 fyratusen tioörestycken.

§ 12.

De efter denna lags stadganden präglade guldmynt äro, under de här nedan bestämda villkor, lagligt betalningsmedel i förhållande till vem som helst och i vilket belopp som helst.

Skiljemyntet skola till obegränsat belopp mottagas vid betalning till statens kassor. Ingen annan vare pliktig att i en betalning mottaga högre belopp än tjugufem kronor i 2- och 1-kronestycken, fem kronor i mindre silvermynt eller kopparnickelmynt, en krona i bronsmynt och en krona i järnmynt.

§ 13.

Myntstycke av guld, silver, kopparnickel, brons eller järn, som blivit vanställt eller genom skavning, filning, borrar, tillödning eller annan

olaglig åverkan av vad slag som helst skadat, skall hava förlorat sin egenskap av lagligt betalningsmedel.

Beträffande den av Kungl. Maj:t i ärendet framlagda utredningen tillåter sig utskottet hänvisa till ovanberörda statsrådsprotokoll.

Såväl *fullmäktige i Sveriges riksbank* som *mynt- och justeringsverket* hava i avgivna yttranden tillstyrkt anslutning till förslaget rörande en tilläggsartikel till myntkonventionen den 27 maj 1873 och tilläggskonventionen den 16 oktober 1875.

Kungl. Maj:t har den 19 mars 1920 förklarat sig villig ansluta sig till tilläggsartikeln i fråga.

För egen del har departementschefen till återopade statsrådsportokollet anfört:

»Av tilläggsartikelns bestämmelser framgår, att genom desamma de i myntkonventionen för silverskiljemynt meddelade stadgandena i vad de angå viktremedierna utsträckas jämväl till skiljemynt av kopparnickel, med den modifikation beträffande myntens vikt, som föranledes av begagnandet av kopparnickel såsom myntmetall.

Tilläggsartikelns godkännande påkallar emellertid vissa ändringar i §§ 5, 6, 12, 13, 17 och 18 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873; och har myntdirektören inkommit med förslag i ämnet. Berörda förslag innehåller bestämmelse därom, att prägling av kopparnickelmynt må förekomma allenast efter det Konungen för varje gång därom meddelat beslut. Det har nämligen, då myntlagen i dess nuvarande lydelse torde förutsätta, att prägling av mynt av guld, silver och brons skall äga rum i den utsträckning, att för varuutbytet erforderliga mängder av dessa myntslag alltid finnas att tillgå, men kopparnickelmynt lämpligen icke böra utsläppas i marknaden annat än, när särskilda omständigheter därtill föranleda, synts vara riktigt att i myntlagen intaga en inskränkande bestämmelse av nyss angivna innehåll. Beträffande förslaget i övrigt innefattar detsamma sådana ändringar i förenämnda lag, som betingas av den föreslagna tilläggsartikeln till myntkonventionen.

Framdeles och sedan sig visat, om tilläggsartikeln varder godkänd och ratificerad, torde jag få göra framställning om de bestämmelser, som erfordras i avseende å ifrågavarande kopparnickelmynts prägel, inskrift och utseende i övrigt, om vissa ändringar i mynt- och justeringsverkets instruktion m. m.»

Till utskottet har vidare överlämnats en skrivelse från kungl. utrikesdepartementet, däri meddelas, att, enligt underrättelse från härvarande norske minister, norska regeringen efter att hava erhållit del av det

Departements-
chefen.

danska förslaget i ämnet, meddelat danska regeringen, att från norsk sida intet vore att invända mot sagda förslag, vilket med undantag av mindre, redaktionella skiljaktigheter fullständigt överensstämde med motsvarande från norsk sida utarbetade förslag.

Utskottet. Utskottet, som vid företagen granskning av Kungl. Maj:ts förslag icke funnit anledning till erinran mot detsamma, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 20 april 1920.

På bankoutskottets vägnar:

EMIL KRISTENSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

av första kammaren: herrar *Gustafsson, Wickman, Lindley, Öhngren, Östberg, Johansson* i Friggeråker, *Rosling* och *Bondesson* samt

av andra kammaren: herrar *Kristensson, Gustafsson* i Örebro, *Jonsson* i Gumboda, *Borg, Sommelius, Edbom, Jensen* och *Andersson* i Stockholm.
